

G CONSELLERIA
O SALUT I CONSUM
I DIRECCIÓ GENERAL
B SALUT PÚBLICA
/ I PARTICIPACIÓ

PROVES RÀPIDES DE DETECCIÓ DEL VIH EN L'ENTORN NO CLÍNIC 2020

Coordinació de Sida i Sexualitat

ÍNDEX:

➤ Introducció.....	3
➤ Resultats de les proves ràpides de detecció del VIH.....	4
➤ Característiques sociodemogràfiques més rellevants.....	5
▪ Sexe i edat.....	5
▪ País d'origen.....	6
▪ Orientació sexual.....	7
▪ Motiu de la prova.....	8
▪ Ús del preservatiu amb la parella ocasional.....	8
➤ Comentaris, resum dels aspectes més rellevants.....	9

PROVES RÀPIDES DE DETECCIÓ DEL VIH EN L'ENTORN NO CLÍNIC

Introducció

Des de l'any 2007, la Direcció General de Salut Pública i Participació impulsa la realització, a les Illes Balears, de les proves ràpides de detecció del VIH. Les primeres proves es varen fer en col·laboració amb ALAS (Associació de Lluita Antisida de les Illes Balears), en envelats instal·lats al carrer. Actualment es realitzen a les seus d'ALAS i de Metges del Món (Mallorca i Eivissa), en diferents UCA (Unitats de Conductes Addictives), al CAITS Mallorca (Centre de Diagnòstic i Tractament de les Infeccions de Transmissió Sexual), i a nou oficines de farmàcia, enguany s'ha incorporat una farmàcia al programa(veg. taula 1).

Els objectius d'aquest programa són els següents:

- Facilitar l'accés a la prova i incrementar el diagnòstic precoç.
- Augmentar la percepció de la vulnerabilitat enfront de la infecció.
- Informar i sensibilitzar la població de manera personalitzada sobre les mesures de prevenció i control del VIH.

La prova és gratuïta, excepte en les oficines de farmàcia (on el client aporta 5 € al cost total de la prova), i es regeix pels principis de voluntarietat (consentiment informat) i confidencialitat. La metodologia es basa en la tècnica de l'assessorament (*counselling*). El test utilitzat és el Determine HIV 1/2 Ag/Ab Combo, que té una sensibilitat del 100 % i una especificitat del 99,7 %. Els resultats positius s'han de confirmar, per la qual cosa es deriven a la xarxa assistencial pública i se'n fa un seguiment.

Taula 1. Institucions/organismes on es realitzen proves ràpides de detecció del VIH

ALAS	Farmàcia Gisbert-Planas-Planas, Inca
Metges del Món, Mallorca y Eivissa	Farmàcia Frau-Frau, Palma
UCA, Mallorca	Farmàcia Sureda-Pedrals, Manacor
CAITS	Farmàcia Alcover Casasnovas, R. (Portopi), Palma
Farmàcia Vicens Caldentey, Palma	Farmàcia Grandío García, Maó
Farmàcia Besalduch-Besalduch, Sa Pobla	Farmàcia Josefa Torres Torres, Eivissa
Farmàcia Carmen Aguiló Soler, Palma	

Resultats de les proves ràpides de detecció del VIH del 2020

Proves realitzades per centres

Al llarg de l'any 2020 s'han fet **un total de 961 proves ràpides** en els diferents centres, el número de proves és inferior a anys anteriors degut a la pandèmia de la COVID-19, on hi va haver diversos mesos en els quals no es realitzaren proves ràpides.

Excepte la seu de Metges del Món d'Eivissa, una oficina de farmàcia de Menorca i una altra d'Eivissa, la resta de centres estan ubicats a Mallorca. Del total de proves s'han detectat 10 resultats positius, tots en homes.

CENTRE	PROVES	POSITIUS
ALAS	398	6
Oficines de farmàcia	289	0
Metges del Món Mallorca	186	0
Metges del Món Eivissa	33	3
UCA	5	0
CAITS	50	1
Total	961	10

En el següent gràfic es pot veure l'evolució anual, des de l'inici del programa de les proves realitzades, i el percentatge de proves positives (veg. fig. 1 i 2).

Fig. 1. Evolució anual de proves realitzades

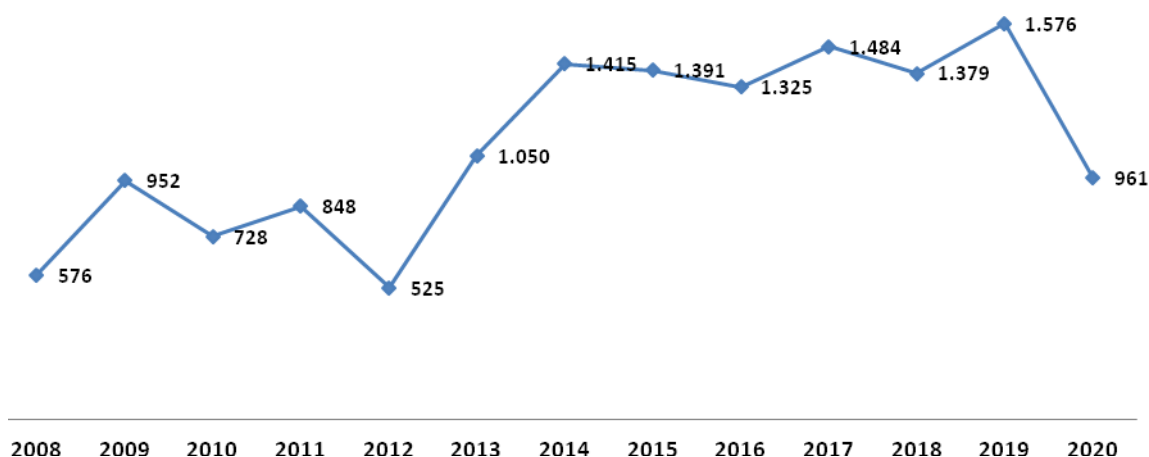
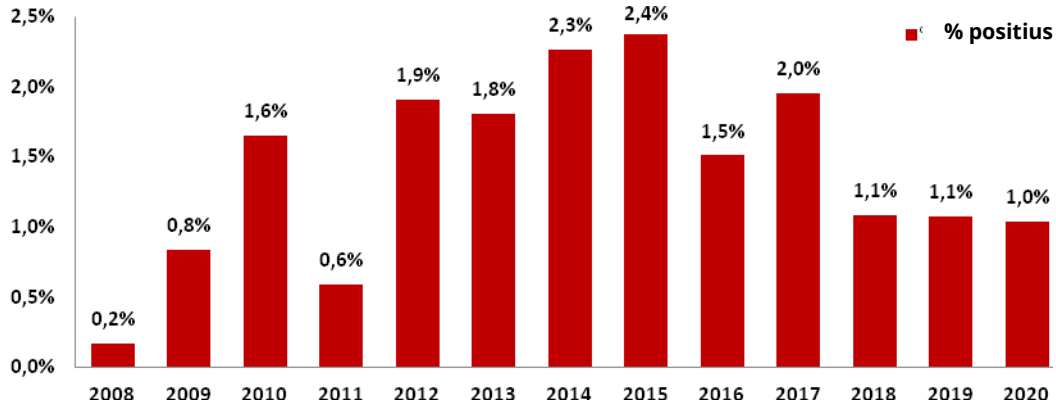

Fig. 2. Evolució anual del percentatge dels resultats positius

Característiques sociodemogràfiques més destacades

➤ Sexe i edat

El 62,43 % de les persones que s'han fet la prova són homes, i el 37,57 %, dones. El grup d'edat de 30-39 anys (34,24 %) és el més nombrós, seguit de la franja de 25-29 anys (26,43%), el grup de majors de 40 anys (25,81 %) i el grup de menors de 25 anys (11,34 %) (veg. fig. 3, fig.4 i fig.5).

Fig. 3. Distribució per sexe

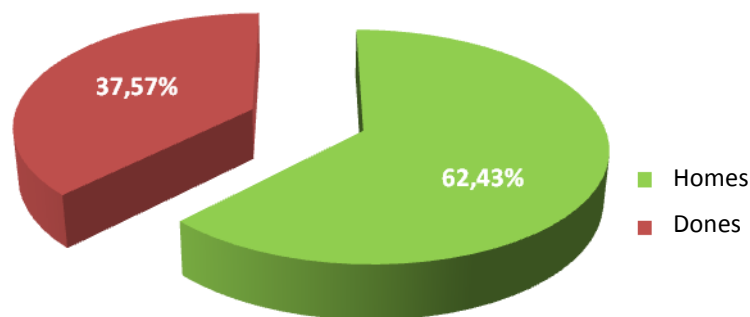
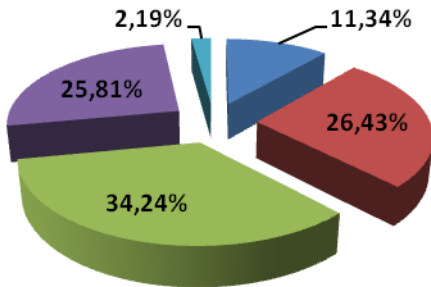

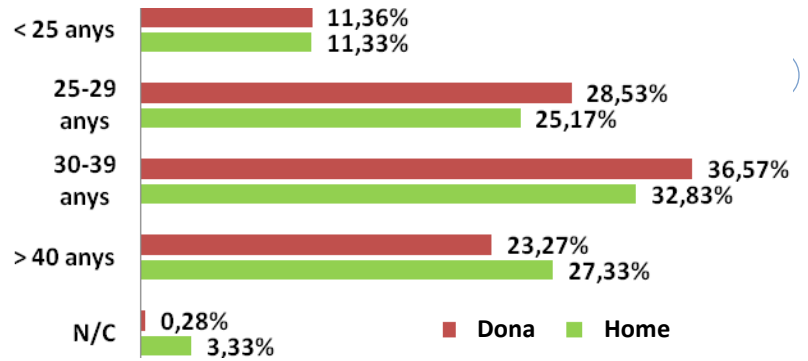

Fig. 4. Distribució per edat

■ < 25 anys ■ 25-29 anys ■ 30-39 anys ■ > 40 anys ■ N/C

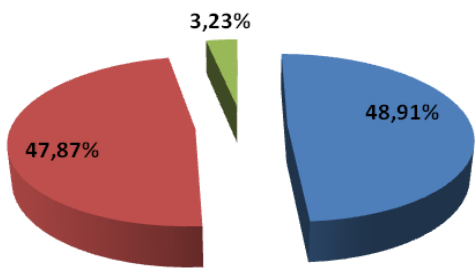
Fig. 5. Distribució per edat i sexe

➤ País d'origen

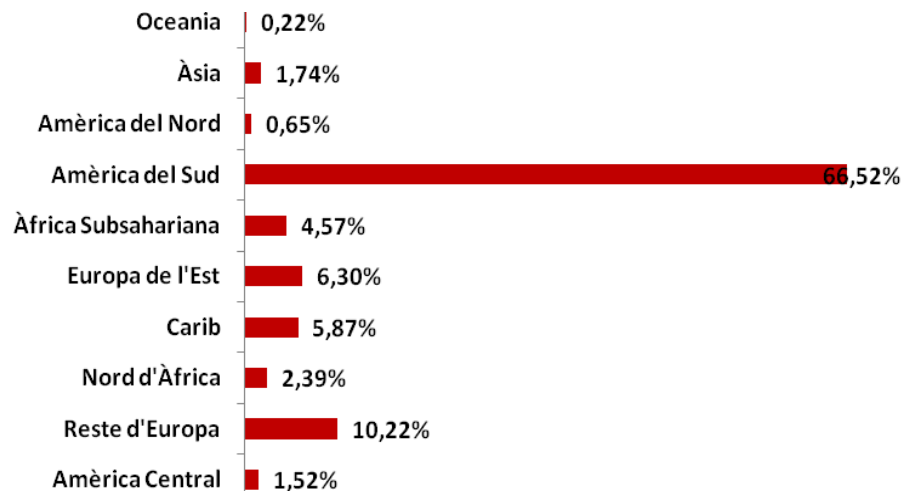
El 48,91 % són d'origen espanyol i el 47,87 % d'origen estranger, en el 3,23 % es desconeix la seva nacionalitat. Els països de procedència es distribueixen entre diverses zones geogràfiques, entre les quals la sud-americana és la zona amb el percentatge més alt (veg. fig. 6, fig. 7 i fig. 8).

Fig.6. País d'origen

■ Espanya ■ Altres ■ Sense especificar

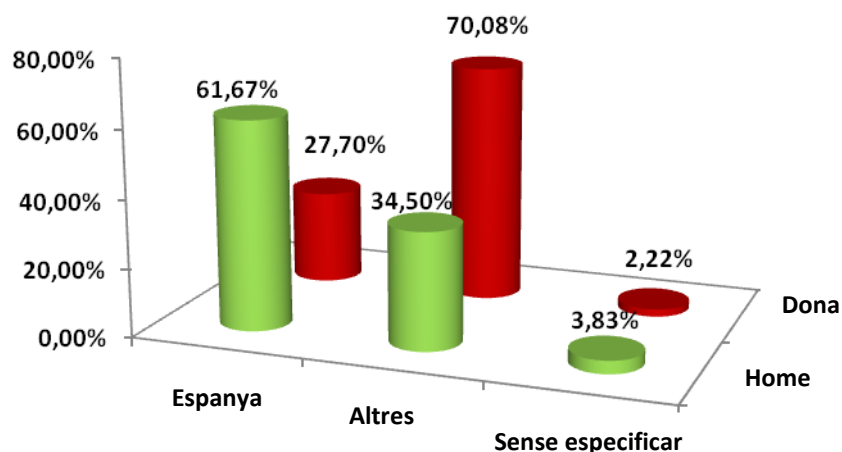
Fig.7. CAIB Distribució en zones geogràfiques d'origen, no Espanya

De les persones que han sol·licitat la prova, el percentatge de dones espanyoles és menor que el de les estrangeres (27,70 % vs. 70,08 %), mentre que el percentatge d'homes espanyols és més alt que el dels estrangers (61,67 % vs. 34,50 %) (veg. fig. 7).

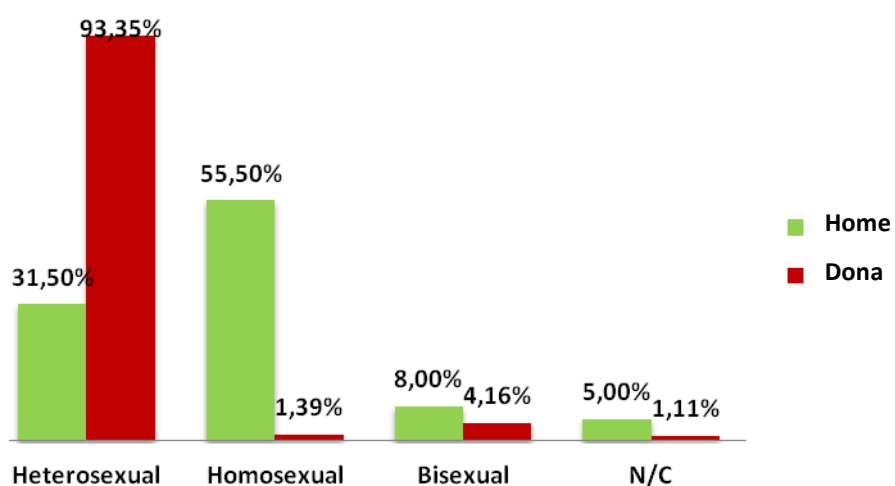
Fig. 8. Distribució per sexe i procedència

➤ **Orientació sexual**

El 54,73 % de les persones esmentades es defineixen com a heterosexuals; el 35,17 %, homosexuals, i el 6,56 %, bisexuals. La distribució de la tendència sexual, segons el sexe, queda representada en la figura 9.

Fig.9. Distribució per sexe i orientació sexual

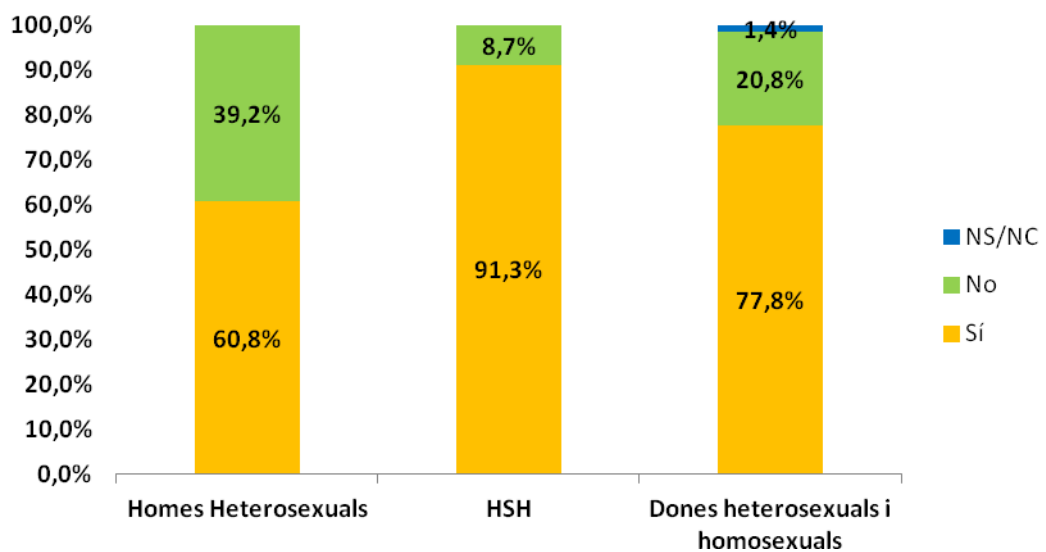

➤ **Motiu de la prova**

En el 95,3 % dels casos es coneix la pràctica de risc que motivà la sol·licitud de la prova. En el 97,7 % la causa que motivà la sol·licitud va ser una pràctica sexual de risc. Més de la meitat de les persones de la mostra (78,04 %) ja s'haurien fet una o més proves anteriorment. S'observa que són els homes que practiquen sexe amb homes els qui amb més freqüència repeteixen la prova (veg. fig. 10).

Fig. 10. Percentatge de persones que repeteixen la prova segons el tipus de relacions sexuals

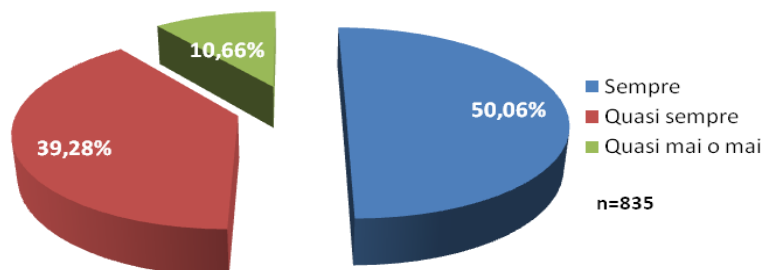

➤ **Ús del preservatiu amb la parella ocasional**

Un total de 835 persones han contestat la pregunta sobre l'ús del preservatiu amb les seves parelles ocasionals, el 50,06 % l'utilitzen sempre, el 39,28 % el fa servir quasi sempre i el 10,66 % no l'usa mai o quasi mai (ver fig. 11).

Fig.11. Ús del preservatiu amb la parella ocasional

L'ús del preservatiu sempre o quasi sempre amb les parelles ocasionals es superior entre les persones que no tenen parella estable envers les persones que tenen parella estable (84,5 % vs 72,1 %).

Comentaris, resum dels aspectes més rellevants

- Hi ha hagut 1 homes amb un resultat positiu de la prova i cap dona, el que correspon al 1,04 % del total de les proves realitzades.
- L'edat del grup majoritari que es realitza la prova se situa en el rang de 30-39 anys (34,24 %) seguit del rang 25-29 anys (26,43 %) i del de majors de 40 anys (25,81%), el grup de menors de 25 anys és el que menys proves s'ha realitzat (11,34 %).
- Com en anys anteriors, la major part de les persones que sol·liciten fer-se la prova són heterosexuales (54,73 %). La pràctica de risc que ha motivat la majoria de les proves ha estat la sexual (97,7 %), sense grans diferències per raó de sexe ni d'orientació sexual.
- Els qui es repeteixen més sovint la prova són els homes que practiquen sexe amb homes (91,29 % vs. el 78,04 % de les dones i el 60,85 % dels homes heterosexuales).
- Del nombre de persones que respongueren la pregunta sobre l'ús del preservatiu, es dedueix que el 50,06 % utilitzaren sempre el preservatiu en les seves relacions sexuals ocasionals. Per contra, el 10,66 % no l'utilitzaren mai o quasi mai en les relacions ocasionals.